

Wykaz lektur matura 2023 r. – poziom podstawowy i rozszerzony.

Wykaz lektur na maturze z języka polskiego w 2023 r. określa [ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024](#) - poz. 1246.

Lektury obowiązkowe matura 2023 r. [POZIOM PODSTAWOWY]

Utwory literackie (epickie i dramatyczne) poznawane w całości (na egzaminie maturalnym obowiązuje znajomość całego utworu):

- 1) Jan Parandowski, *Mitologia, część I Grecja*;
- 2) Sofokles, *Antygona*;
- 3) Jan Kochanowski, *Odprawa posłów greckich*;
- 4) William Szekspir, *Makbet*;
- 5) Moliere, *Skąpiec*;
- 6) Adam Mickiewicz, *Konrad Wallenrod*; *Dziady* cz. III;
- 7) Juliusz Słowacki, *Kordian*;
- 8) Bolesław Prus, *Lalka*;
- 9) Eliza Orzeszkowa, *Gloria victis*;
- 10) Henryk Sienkiewicz, *Potop*;
- 11) Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
- 12) Stanisław Wyspiański, *Wesele*;
- 13) Stefan Żeromski, *Przedwiośnie*;
- 14) Tadeusz Borowski, opowiadania: *Proszę państwa do gazu*, *Ludzie, którzy szli*;
- 15) Gustaw Herling-Grudziński, *Inny świat*;
- 16) Hanna Krall, *Zdążyć przed Panem Bogiem*;
- 17) Albert Camus, *Dżuma*;
- 18) George Orwell, *Rok 1984*;
- 19) Sławomir Mrożek, *Tango*;
- 20) Marek Nowakowski, *Raport o stanie wojennym* (wybrane opowiadanie); *Górq Edek* (z tomu *Prawo prerii*);
- 21) Jacek Dukaj, *Katedra* (z tomu *W kraju niewiernych*);
- 22) Andrzej Stasiuk, *Miejsce* (z tomu *Opowieści galicyjskie*);
- 23) Olga Tokarczuk, *Profesor Andrews w Warszawie* (z tomu *Gra na wielu bębenkach*).

Lektury obowiązkowe matura 2023 r. [POZIOM ROZSZERZONY]

Utwory literackie (epickie i dramatyczne) poznawane w całości (na egzaminie maturalnym obowiązuje znajomość całego utworu):

- 1) William Szekspir, *Hamlet*;
- 2) Juliusz Słowacki, *Lilla Weneda*;
- 3) Zygmunt Krasiński, *Nie-Boska Komedia*;
- 4) realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac, *Ojciec Goriot*, lub Charles Dickens, *Klub Pickwicka*, lub Mikołaj Gogol, *Martwe dusze*, lub Gustaw Flaubert, *Pani Bovary*);
- 5) Stanisław Wyspiański, *Noc listopadowa*;
- 6) Michaił Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*;
- 7) Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Szewcy*;
- 8) Bruno Schulz, wybrane opowiadania z tomu *Sklepy cynamonowe*;
- 9) Tadeusz Konwicki, *Mała Apokalipsa*;
- 10) Sławomir Mrożek, wybrane opowiadania.

Lektury obowiązkowe we fragmentach na maturze 2023 r. [POZIOM PODSTAWOWY]

Utwory literackie (epickie i dramatyczne) poznawane we fragmentach (na egzaminie maturalnym nie obowiązuje znajomość całego utworu):

- 1) *Biblia*, w tym fragmenty *Księgi Rodzaju*, *Księgi Hioba*, *Księgi Koheleeta*, *Pieśni nad Pieśniami*, *Księgi Psalmów*, *Apokalipsy św. Jana*;
- 2) Homer, *Iliada* (fragmenty);
- 3) *Lament świętokrzyski* (fragmenty); *Legenda o św. Aleksym* (fragmenty); *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią* (fragmenty);

- 4) *Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu* (fragmenty);
- 5) *Pieśń o Rolandzie* (fragmenty);
- 6) Gall Anonim, *Kronika polska* (fragmenty);
- 7) Dante Alighieri, *Boska Komedja* (fragmenty);
- 8) Piotr Skarga, *Kazania sejmowe* (fragmenty);
- 9) Jan Chryzostom Pasek, *Pamiętniki* (fragmenty).

Lektury obowiązkowe we fragmentach na maturze 2023 r. [POZIOM ROZSZERZONY]

Utwory literackie (epickie i dramatyczne) poznawane we fragmentach (na egzaminie maturalnym nie obowiązuje znajomość całego utworu):

- 1) Homer, *Odyseja* (fragmenty);
- 2) Arystoteles, *Poetyka*, *Retoryka* (fragmenty);
- 3) Platon, *Państwo* (fragmenty);
- 4) św. Augustyn, *Wyznania* (fragmenty);
- 5) św. Tomasz z Akwinu, *Summa teologiczna* (fragmenty);
- 6) Michel de Montaigne, *Próby* (fragmenty);
- 7) Franz Kafka, *Proces* (fragmenty).

Wiersze na maturze 2023 r. [POZIOM PODSTAWOWY]

Na egzaminie maturalnym nie będzie sprawdzana znajomość treści wierszy:

- 1) Horacy, wybrane utwory;
- 2) *Bogurodzica*;
- 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni, w tym: *Pieśń IX* ks. I, *Pieśń V* ks. II; *Tren IX*, *Tren X*, *Tren XI*, *Tren XIX*;
- 4) wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sęp-Szarzyński;
- 5) Ignacy Krasicki, *Hymn do miłości ojczyzny*; wybrane satyry;
- 6) Franciszek Karpiński, wybór sielanek i liryki religijnej;
- 7) Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; wybrane ballady, w tym *Romantyczność*; wybrane sonety z cyklu *Sonety krymskie* oraz inne wiersze;
- 8) Juliusz Słowacki, wybrane wiersze, w tym *Grób Agamemnona* (fragmenty); *Testament mój*;
- 9) wybrane wiersze następujących poetów: Cyprian Kamil Norwid, Adam Asnyk, Jan Kasprówic, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff, Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Julian Przyboś, Krzysztof Kamil Baczyński, Stanisław Baliński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński, wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu *Ocalenie* oraz *Traktat moralny* (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów *Pan Cogito* oraz *Raport z obłąkanego Miasta*, Stanisław Barańczak, Wojciech Wencel;
- 10) wybrane utwory okresu stanu wojennego.

Wiersze na maturze 2023 r. [POZIOM ROZSZERZONY]

Na egzaminie maturalnym nie będzie sprawdzana znajomość treści wierszy:

- 1) Jan Kochanowski, *Treny* (jako cykl poetycki);
- 2) Cyprian Kamil Norwid, *Bema pamięci żałobny – rapsod*; *Fortepian Szopena*; *Czarne kwiaty* (fragmenty); *Promethidion* (fragmenty);
- 3) wybrane wiersze następujących poetów: Józefa Czechowicza, Tadeusza Gajcego, Mirona Białoszewskiego.

Lektury inne na maturze 2023 r.

POZIOM PODSTAWOWY: powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego oraz Agnieszki Osieckiej.

POZIOM ROZSZERZONY:

Wybrane eseje następujących autorów: Gustawa Herlinga-Grudzińskiego, Zbigniewa Herberta, Zygmunta Kubiaka, Jarosław Marek Rymkiewicz (co najmniej po jednym utworze).